

NOVINY ODBOROVÉHO SVAZU NOS

Ročník 57

Praha
10. září 2012

Případným autorům příspěvků do našeho časopisu sdělujeme, že honorář za zveřejnění může být vyplacen, pouze pokud autor uvede své rodné číslo.

Podtržený text v PDF dokumentu je hypertextový odkaz v rámci dokumentu, na url adresu či e-mailovou adresu.

STÁTNÍCH ORGÁNŮ A ORGANIZACÍ

Informace vedení OS státních orgánů a organizací

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

věříme, že jste je v rámci možností využili letní prázdniny a dovolené k regeneraci sil do dalšího nelehkého období. V současné době již neplatí, že toto období je časem klidu a pohody.

Od zasedání předsednictva výboru odborového svazu v červnu proběhla řada jednání, která se bezprostředně dotýkala zaměstnanců ve veřejné správě. Předmětem jednání byly výstupy za MPSV ČR ve vztahu k usnesení vlády č. 399 ze dne 6. června 2012, týkající se přípravy úsporných opatření v oblasti zjednodušení agend a zrušení duplicit ve státní správě. Koordinaci přípravy úsporných opatření byla pověřena místopředsdkyně vlády K. Peak. Cílem je

Dne 24. 7. 2012 proběhlo jednání předsedy OS Ing. J. Rovenského a místopředsedy OS Bc. P. Bednáře na MPSV ČR s ministrem J. Drábkem, náměstkem K. Machotkou a zástupcem personálního oddělení Ing. Šimkem. Předmětem jednání byly výstupy za MPSV ČR ve vztahu k usnesení vlády č. 399 ze dne 6. června 2012, týkající se přípravy úsporných opatření v oblasti zjednodušení agend a zrušení duplicit ve státní správě. Koordinaci přípravy úsporných opatření byla pověřena místopředsdkyně vlády K. Peak. Cílem je

Pokračování na straně 2

Předsednictvo VOS

Ve čtvrtek 30. srpna se v Praze konalo 11. zasedání předsednictva výboru odborového svazu. V rámci kontroly usnesení z minulého zasedání 28. 6. 2012 byla podána informace o využití rekreačních objektů OS peněžnictví a pojišťovnictví Čenková pila a ve Starém Smokovci členy našeho odborového svazu a o záměru zařadit tyto objekty do svazové rekreace. Záměrem je rozšířit nabídku rekreace také o zařízení

základních organizací OSSOO. Předseda OS Ing. J. Rovenský a místopředseda OS Bc. P. Bednář informovali o jednání vedení svazu s Ministerstvem práce a sociálních věcí (viz Informace vedení OS státních orgánů a organizací str. 1 a 2). Na výzvu vedení OSSOO k jednání o odměňování nereguloval ministr financí.

OS v současné době připravuje

Pokračování na straně 2

Seminář pro mladé zaměstnance veřejného sektoru

V červnu se v belgickém La Roche uskutečnil víkendový seminář pro mladé zaměstnance veřejného sektoru organizovaný ETUI (Evropský odborový institut) a EPSU (Evropská federace odborových svazů veřejných služeb), kterého jsem se měl tu čest zúčastnit. Seminář sledoval několik cílů. Za nejdůležitější z nich považuji záměr postupně vytvořit síť mladých zaměstnanců veřejného sektoru ak-

tivních v odborech, která by byla schopná kooperovat při různých příležitostech. Je důležité vyměňovat si zkušenosti a zejména se inspirovat zkušenostmi odborářů v jiných zemích při každodenní odborové práci či např. náborové činnosti. Pokles členské základny odborů je celoevropským trendem a je otázka, kdy se zastaví. Z jednání pracovních skupin zaměřených na náborovou činnost převládlo přesvědčení o nutnosti postupné profesionalizace náborové čin-

Pokračování na straně 2

Smlouva o spolupráci s CPI Hotels a.s.

Odborový svaz státních orgánů a organizací má spolu s OS KOVO a OS dopravy uzavřeno s jednou z největších hotelových skupin v ČR, CPI Hotels a.s., smlouvu o spolupráci. Na základě této smlouvy mohou jednotliví členové OS SOO a základní nebo místní organizace OS SOO čerpat ubytovací, konferenční a cateringové služby za speciálních podmínek.

Co naše ZO a MO a členy asi zaujme nejvíce, je možnost zvýhodněného ubytování v zařízeních CPI Hotels, a.s. (její portfolio čítá 17 hotelů o celkové kapacitě 7300 lůžek a 8000 konferenčních míst). Konkrétní nabídka jednotlivých hotelů včetně cen je zveřejněna na internetových stránkách našeho OS (sekce „Rekreace“). Součástí této nabídky je i charakteristika daného zařízení. Pokud se týká ceny za ubytování, nás se týká kolonka „Speciální cena“.

Aby byla jistota jak pro CPI, tak i pro odborové svazy, že výhody čerpají pouze jejich členové a rodinní příslušníci, byla dohodnuta některá závazná pravidla.

První pravidlo hovoří o tom, že slevy budou poskytnuty formou budgetu a pro rok 2012 má hodnotu jednoho milionu korun.

Druhé pravidlo spočívá v tom, že služby budou objednány vždy prostřednictvím příslušného odborového svazu, pro naše členy prostřednictvím OS SOO. Nebude brán zřetel na objednávky zasílané přímo do jednotlivých hotelů samostatně. Požadavek CPI je, aby objednávku vždy zprostředkoval příslušný OS. Kontaktní osobou, která bude přebírat vaše objednávky, bude u našeho OS pí. Štolfová Jana. Objednávky tedy zasílejte na e-mailovou adresu stolfova.jana@cmkos.cz.

Na pomoc těm, kteří si objednají ubytování, jsme zpracovali jednotný formulář objednávky, který je také umístěn na www stránkách OS SOO (sekce „Rekreace“). Tento formulář je jak pro elektronické vyplnění, tak i pro ruční vyplnění. Kdo vyplní formulář ručně, nebude jej samozřejmě posílat na e-mailovou adresu, ale pošle jej na adresu: OS státních orgánů a organizací, Senovážné náměstí 23, 110 00 Praha 1.

Tím, že vámi vyplněný formulář odešleme do hotelu z konkrétní dohodnuté adresy, potvrzujeme, že se jedná o členy OS SOO. Příslušný hotel následně pošle potvrzení objednávky na e-mailovou adresu, kterou jste uvedli v objednávce s kopií na náš OS. Další korespondenci (úpravy počtů, úpravy stravování atd.) si již bude provádět každá ZO a MO samostatně.

Pro ty ZO a MO, které by požadovaly ubytování pro více osob (např. autobus) je přílohou objednávky formulář „Seznam účastníků“. Pokud jej vyplníte, zkrátíte si čekání na recepci hotelu, než všechny zapíší a ubytují do pokojů.

nosti. Zástupci středo- (ČR, Slovensko, Maďarsko, Polsko) a východoevropských (Moldávie, Rumunsko, Litva, Lotyšsko, Estonsko) států, mající obdobné zkušenosti, se ztotožnili s tím, že nelze nábor nových členů ponechat na mnohdy přetížených nebo naopak v horším případě zcela pasivních předsedech základních organizací, kteří svoji pozici chápou jako mocenský artikl, nikoliv službu zaměstnancům. Buď je nutné investovat do moderních marketingových přístupů anebo mobilizovat řadové odboráře k usilovnější snaze při získávání nových členů. S ohledem na závažnost situace se čím dál tím více osobně potýkám s myšlenkou řadové odboráře finančně motivovat k získávání nových členů, byť se to někomu může jevit jako diskutabilní. Jsem přesvědčen, že si kritická doba (z hlediska poklesu členské základny) žádá mimořádná opatření, jakým např. finanční motivace (např. 500,- Kč vyplacených po půlroce členství nového člena?) členské základny je. Teprve s relevantním členskou základnou a dostatkem financí z toho plynoucích lze být konkurenceschopnými. Jinak hrozí situace, o které byla na semináři rovněž řeč, rozmáhající se v některých státech, kdy zanikají firmy, které odborovými konkuruji tím, že zaměstnancům za menší částky, než kolik by platili členské příspěvky, nabízejí obhajobu jejich práv, zajištění zvýšení mzdy atd. vůči zaměstnavateli. Odborová „pojišťovna“ může být v budoucnu ohrožována soukromými společnostmi, agenturami, pojišťovnami, nezáleží na tom, jak jim budeme říkat, jistojistě to může vést k dalšímu oslabování odborového hnutí.

Dalším diskutovaným a závažným tématem byla nezaměstnanost mladých, z které se postupně stává nebezpečný celoevropský sociální problém. Jestliže např. ve Španělsku a Řecku činí nezaměstnanost mladých 50 %, a všude jinde jsou tyto hodnoty na vzestupu, je zjevné, že se úspěšný životní start mnohých mladých lidí oddaluje se všemi negativními dopady. Tento trend můžeme,

byť ne v takové míře, pozorovat i v Česku, kde je zejména vysokoškolské vzdělání kvůli korupci (viz plzeňská práva), všelijakým soukromým školám a institutům degradováno tak, že se stává pro samotného absolventa bez patřičných protekčních či klientelistických konexí přítěží. Aby vůbec nějakou práci získal, musí přijmout podřadné pracovní místo, pro které vysokoškolské vzdělání opravdu není nutné. Profesor Jan Keller tuto čím dál tím více početnou skupinu zaměstnanců označuje jako proletariát služeb.

A teď něco pro milovníky odborářské říše snů a fantazie. Jako z jiného světa na mě působili zástupci Norska, jedni z mála zastupujících států vyspělé západní (ještě Francie, Španělsko či Kypr s prominutím nepočítám) a severní Evropy. Být v Norsku v odborech je takřka morální povinnost a čest. Kdo není v odborech, nemůže uplatňovat výhody dohodnuté v kolektivní smlouvě. Spolupráce se zaměstnavatelem v Norsku zjevně funguje na konsenzuálním principu. Problémy s angažovaností mladých nemají, být v odborech je normální asi tak jako chodit v Česku na pivo nebo na fotbal. Na norských koležích bylo ostatně vidět, že žijí v daleko méně konfliktním a nepřátelském prostředí, než my, zástupci postkomunistické Evropy.

Nemile mě na semináři překvapila nechvalná pověst ČR v oblasti korupce a zadávání veřejných zakázek. Na druhou stranu musím zdůraznit, že jsou na tom v některých jiných zemích ještě ekonomicky a politicky hůře, postavením odborů ve společnosti jakbysmet. Abychom se nepropadali ve svých problémech hlouběji a hlouběji, měly by odborové svazy i jednotlivé sekce táhnout za jeden provaz a neřešit „žabomyši“ pŕtky či osobní animozity, jakých jsme svědky na politické scéně.

Seminář měl velmi pracovní atmosféru a diskutovaných témat bylo daleko více. Hlavní linie semináře se však nesla v duchu hledání cest ke zkvalitnění náborové činnosti. Doufám, že se nám postupně podaří některá opatření úspěšně zavést i v našich podmínkách. Seminář závěrem hodnotím velice pozitivně.

Dalibor Fadný

uspořít pro rok 2014 částku 11,9 mld. Kč a pro rok 2015 částku 24,8 mld. Kč. Zástupci MPSV ČR byli upozorněni ze strany OS na dnes již „kritickou“ situaci v počtu pracovníků, vzhledem k předcházejícím plošným procentuálním škrtům jejich počtu, rovněž na neúnosnou situaci v oblasti odměňování, kdy výdaje na platy zaměstnanců v resortu MPSV ČR se snížily v období let 2010-2012 o 17,52 % a počet zaměstnanců klesl o 3643 osob. Obě strany se dohodly, že budou dále pokračovat v jednání tak, aby dopady na zaměstnance v následujícím období byly minimální. Zástupci OS rovněž důrazně upozornili na situaci v odměňování ve vztahu k nařízení vlády o platových poměrech a trvají na jeho úpravě zejména v oblasti platového rozpětí, které je v řadě případů zneužíváno ve vztahu k maximálnímu ponížení nárokové složky mzdy, která v některých případech je nižší než 50 % platu.

Další jednání proběhlo mezi vedením OS a náměstkem Machotkou dne 21. 8. 2012, kdy se projednávala zejména problematika Úřadu práce (ve vztahu k „sociálním kartám“) a oblast správy sociálního zabezpečení. Další jednání budou probíhat v měsíci září.

Dne 24. 8. 2012 proběhlo jednání s P. Teličkou (fa BXL Consulting, s.r.o.) na téma „Efektivní správa a instituce“ za účasti předsedy OS, místopředsedy ČMKOS p. Picla a předsedy ASO p. Dufka. Uvedená fa spolupracuje s vládou a jednotlivými resorty na této problematice. Obdobný úkol zpracovává rovněž MV ČR, kde je vytvořen tým pod vedením vrchního ředitele PhDr. Ledvinky. Cílem této činnosti je efektivní stát a jeho instituce. Při jednání byl zdůrazněn problém v samotném zadání celého úkolu, který je ohraničen mantinely ze strany MF ČR, kdy z celkových nákladů na zabezpečení výkonu státní správy v roce 2012 ve výši 125 mld. Kč mají tyto být v roce 2015 na úrovni cca 105 mld. Kč. Z tohoto faktu bohužel vyplývá, že toto vymezení již dopředu signalizuje pouze opatření v oblasti „tupých škrtů“ a nikoliv racionálního přístupu ke konkrétním potřebám zabezpečení služeb tak, aby stát fungoval ve prospěch občanů. Rovněž bylo upozorněno na kritický stav u odměňování zaměstnanců, který přetrvává již několik let a na obrovské problémy s technickým zabezpečením jednotlivých agend v praxi (viz Úřad práce ČR, registrace vozidel apod.).

Mezitím proběhla celá řada individuálních konzultací s dalšími odborovými svazy v rozpočtové a příspěvkové sféře, které měly sloužit k přípravě stanoviska k dalšímu postupu při jednání o návrhu státního rozpočtu na rok 2013 a postavení zaměstnanců ve veřejné správě jako celku.

Do vnějšího připomínkového řízení byl předložen návrh zákona o právních poměrech a vzdělávání zaměstnanců ve veřejné správě (zákon o úřednících). S návrhem byli seznámeni členové PVOS dne 30. 8. 2012 s tím, že jednotlivé sekce zašlou na OSSOO své připomínky k tomuto materiálu. Ty budou následně využity do stanoviska našeho OS, které bude zasláno ČMKOS. O dalším legislativním průběhu k tomuto návrhu bude členská základna postupně informována.

Ing. Jan Rovenský, v. r., předseda
Bc. Pavel Bednář, v. r., 1. místopředseda
Petr Vydra, v. r., 2. místopředseda

Předsednictvo VOS

je stanovisko k paragrafovému znění nového zákona, který má upravit pracovněprávní postavení úředníků státu i uzemních samosprávných celků.

Zástupci našeho odborového svazu se zúčastní v Praze v říjnu konferencí EPSU (Evropská federace odborových svazů veřejných služeb) „Obraz a atraktivita v centrální státní správě“, a „Poskytování kvalitních pracovních míst, moderní a udržitelné pracoviště místní a regionální vlády“.

Do 31. 10. 2012 bude náš odborový svaz nominovat členy do vznikajících pracovních komisí na přípravu 6. sjezdu ČMKOS,

který se bude konat v roce 2014.

OSSOO podporuje podpisovou iniciativu EPSU „Voda je lidské právo“, podpisové archy jsou na <http://vodajelidskepravo.cz/>.

Předsednictvo VOS vzalo na vědomí informaci o jednání Rady předsedů ČMKOS a o přípravě Sněmu ČMKOS, který se bude konat 2. – 3. 10. 2012.

Dále předsednictvo VOS schválilo harmonogram přípravy rozpočtu odborového svazu na rok 2013, vzalo na vědomí informaci o stavu členské základny k 30. 6. 2012, o přijetí individuálních členů a o záměru prodeje rekreačního objektu ZO Magistrátu hl. města Prahy.

-dě-

Platforma jednala o aktuálním znění zákona o úřednících

tisková zpráva

Dne 3. září 2012 se v Lichtenštejnském paláci uskutečnilo společné jednání Platformy pro přípravu zákona o úřednících a Poradního sboru předsedkyně Vládního výboru pro koordinaci boje s korupcí Karolíny Peake. Hlavním a jediným bodem programu bylo projednání aktuálního stavu návrhu zákona o úřednících, který je právě v mezeřízortním připomínkovém řízení.

Zákon je již dlouhodobě očekáván jak pracovníky veřejné správy, resp. odbornou veřejností, tak orgány EU. „Zákon o úřednících je vedle zákona o veřejných zakázkách a nového zákona o státním zastupitelství hlavním pilířem protikorupční strategie vlády,“ řekla Karolína Peake.

Předsedkyně Legislativní rady vlády a místopředsedkyně vlády Karolína Peake konstatovala, že protikorupční strategie vlády od zákona očekávala depolitizaci státní správy, stanovení způsobu odměňování a výběru úředníků stejně tak jako systému jejich vzdělávání. „Bohužel, zdá se mi, že návrh zákona je spíše takovou Potěmkinovou vesnicí, která si na naplnění zadání jen hraje. Ve skutečnosti se na současném neutěšeném stavu přijetím tohoto zákona nic moc nezmění. Osobně bych do zákona navrhla opravdu jasnou hranici mezi politicky jmenovanými pracovníky úřadů a kariéerními úředníky, jasná a předvídatelná pravidla pro odměňování a kariéerní řád. V návrhu ministerstva vnitra není stabilita postavení úředníků o mnoho lepší než ta, kterou jim nyní zajišťuje zákoník práce. Z navrhovaného znění zákona jsem rozladěna, předpokládám, že nás nepochválí

ani EU. Odmítám plnění protikorupční strategie jen formálně, bez skutečného naplnění zadání,“ dodala Peake. Místopředsedkyně vlády v minulosti nabídla předkladateli, tedy Ministerstvu vnitra, že převezme gesci nad tvorbou této právní normy, což však ministerstvo odmítlo.

Diskuse na dnešní Platformě se vedla zejména o vzdělávání úředníků a zaměstnanců veřejné správy, o započítávání odpracované doby v rámci různých úrovní úřadů, o stanovení podmínek pro uchazeče o pracovní místo (nově navrhovaná podmínka spolehlivosti spočívající v téměř nulové absenci v páchání přestupků a trestných činů), o pozici státního tajemníka, či o platovém ohodnocení, jakož i o stanovení důvodů pro výpověď.

Členové Platformy a Poradního sboru se taktéž netajili kritikou k navrhovanému znění zákona. Zasedání se zúčastnili zástupci Transparency International – Česká republika, Oživení a dalších nestátních neziskových organizací, stejně jako zástupci politických stran, Nejvyššího státního zastupitelství, Kanceláře veřejného ochránce práv a zástupci Úřadu vlády ČR, Ministerstva vnitra a Ministerstva pro místní rozvoj.

Závěrem jednání bylo dohodnuto, že účastníci mohou zaslat místopředsedkyni vlády připomínky, aby mohly být zapracovány do jejich vlastních připomínek k této právní normě.

<http://www.vlada.cz/cz/ppov/bojs-korupci/aktuality/platforma-jednala-o-aktuálním-znění-zákona-o-úřednících-98621/>

Profesionalizace státní správy a zákon o úřednících

Tento policy paper reaguje na některé problémy a otázky týkající se procesu modernizace státní správy a přípravy zákona o úřednících. Cílem je upozornit na oblasti, které nejsou v připravovaném zákoně zpracovány dobře nebo dostatečně. Dále upozorňuje na oblasti, jimiž se sice zákon přímo nezabývá, ale přesto s ním souvisejí a budou mít vliv na jeho zavádění do praxe a na celkovou podobu státní správy. Takovou oblastí je například otázka institucionalizace řízení a kontroly implementace zákona o úřednících, resp. zřízení funkce „ředitele úřadu“, či otázky odměňování a personální politiky. Cílem Transparency International je přispět k budování silné, nezpolitizované a profesionální správy, která nebude podléhat korupčním tlakům a naopak bude s korupcí účinně bojovat.

Předkládaná studie byla zpra-

covávána v situaci poměrně rychlého vývoje zejména na poli připravovaného zákona o úřednících. Vychází přitom zejména z dostupných informací a pramenů k přípravě tohoto zákona. Může se stát, a je to dokonce pravděpodobné, že až se publikace dostane ke čtenáři, budou některé její části překonané či zastaralé. Snažili jsme se o nastavení takové úrovně obecnosti textu a doporučení, která může poskytnout praktickou orientaci při posuzování reformních legislativních i nelegislativních návrhů a přitom neupadne do rychle zastarávající debaty nad některými dílčími opatřeními a formulacemi v zákoně.

Ke stažení:

TIC Profesionalizace statni spravy_a_zakon_o_urednicich_ww.pdf

<http://www.transparency.cz/professionalizace-statni-spravy-zakon-urednicich/>

POKLES REÁLNÝCH MEZD SE PROHLOUBIL

Průměrné mzdy – 2. čtvrtletí 2012

Celkové počty zaměstnanců a průměrné hrubé měsíční mzdy podle odvětví¹⁾

1. až 2. čtvrtletí 2012 / 1st-2nd quarter of 2012

(předběžné údaje)

Ukazatel	Průměrný evidenční počet zaměstnanců přepočtený na plně zaměstnané			Průměrná měsíční mzda na přepočtené počty zaměstnanců		
	v tis.	přírůstek (úbytek) proti 1. až 2. čtvrtletí 2011		v Kč CZK	přírůstek (úbytek) proti 1. až 2. čtvrtletí 2011	
		v tis.	%		v Kč / CZK	%
Česká republika celkem	3 755,8	-26,4	-0,7	24 341	657	2,8
v tom:						
podnikatelská sféra	3 084,1	-23,2	-0,7	24 415	657	2,8
nepodnikatelská sféra Non-business sphere	671,7	-3,2	-0,5	23 999	660	2,8
Sekce CZ-NACE						
A Zemědělství, lesnictví a rybářství	96,3	-2,5	-2,6	18 485	1 027	5,9
B+C+D+E Průmysl a stavebnictví	1 175,5	0,6	0,1	24 628	834	3,5
B Těžba a dobývání	34,1	-0,7	-2,0	31 326	1 156	3,8
C Zpracovatelský průmysl	1 061,0	-0,4	0,0	24 055	879	3,8
D Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu	29,9	0,7	2,2	40 323	-370	-0,9
E Zásobování vodou; činnosti související s odpadními vodami, odpady a sanacemi	50,4	1,0	2,1	22 842	276	1,2
F Stavebnictví	227,1	-8,8	-3,7	21 403	-63	-0,3
G Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	492,2	0,0	0,0	22 228	285	1,3
H Doprava a skladování	241,1	-4,8	-2,0	23 024	121	0,5
I Ubytování, stravování a pohostinství	107,3	-3,0	-2,8	13 324	21	0,2
J Informační a komunikační činnosti	96,1	0,4	0,4	45 332	1 012	2,3
K Peněžnictví a pojišťovnictví	70,2	0,6	0,8	51 318	1 825	3,7
L Činnosti v oblasti nemovitosti	46,9	3,4	7,8	20 948	-789	-3,6
M Profesní, vědecké a technické činnosti	154,8	3,3	2,2	30 567	961	3,2
N Administrativní a podpůrné činnosti	145,3	-0,9	-0,6	16 385	294	1,8
O Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	271,3	-8,2	-2,9	25 937	560	2,2
P Vzdělávání	269,9	-1,8	-0,7	23 107	733	3,3
Q Zdravotní a sociální péče	268,0	-2,8	-1,0	25 033	1 188	5,0
R Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	47,6	-1,5	-3,0	20 223	852	4,4
S Ostatní činnosti	46,2	-0,4	-0,9	19 608	704	3,7

1) Údaje se týkají pouze zaměstnanců v pracovním poměru ke zpravodajské jednotce. Zahrnuti nejsou osoby vykonávající veřejné funkce, např. poslanci, senátoři, uvolnění členové zastupitelstev všech stupňů, soudci aj. V údajích o průměrných mzdách se jedná o mzdy v tomto období zúctované k výplatě.

Ve 2. čtvrtletí 2012 vzrostla průměrná hrubá měsíční nominální mzda na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství celkem proti stejnému období předchozího roku o 2,3 %, reálně poklesla o 1,1 %.

Ve 2. čtvrtletí 2012 činila průměrná hrubá měsíční nominální mzda* (dále jen „průměrná mzda“) na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství celkem 24 626 Kč, což je o 546 Kč (2,3 %) více než ve stejném období roku 2011. Spotřebitelské ceny se zvýšily za uvedené období o 3,4 %, reálně se mzda snížila o 1,1 %. Objem mezd vzrostl o 1,3 %, počet zaměstnanců poklesl o 1,0 %.

V podnikatelské i nepodnikatelské sféře byl vývoj průměrné

mzdy shodný jako v celém národním hospodářství, nominálně se mzda zvýšila o 2,3 %, reálně poklesla o 1,1 %. Údaje byly ovlivněny administrativním přesunem jednotek mezi oběma sférami.

Proti předchozímu čtvrtletí vzrostla průměrná mzda ve 2. čtvrtletí 2012 po očištění od sezónních vlivů o 0,5 %.

V 1. pololetí 2012 dosáhla průměrná mzda výše 24 341 Kč, v meziročním srovnání činil přírůstek 657 Kč (2,8 %). Spotřebitelské ceny se zvýšily za uvedené období o 3,5 %, reálně se mzda snížila o 0,7 %.

<http://www.czso.cz/csu/csu/nsf/informace/cpmz090312.doc>

Otevřený dopis poslankyním a poslancům Parlamentu ČR

Praha 31.8.2012

Vážené paní poslankyně! Vážení páni poslanci!

V dubnu letošního roku se na vás otevřeným dopisem obrátila Českomoravská konfederace odborových svazů jménem účastníků velké demonstrace, která 21. dubna 2012 vzkázala politikům, že se svými neuváženými reformami dopouštějí vážného zhoršení ekonomické a sociální situace zaměstnanců a jejich rodin.

Na zářijové schůzi bude Parlament ČR projednávat návrh zákona na další zvýšení sazeb DPH – na 15 a 21 %. Jak ukázalo již první zvýšení DPH, jde o nic neřešící a nesmyslné opatření, vysávající pouze peněženky občanů. Zvýšení snížené sazby z 10 % na 14 % se v letošním roce negativně projevilo na růstu cen potravin a tedy i na životních nákladech občanů především rodin s průměrnými příjmy a rodin s dětmi.

Čtěli bychom připomenout, že i v minulém roce jsme varovali před tímto zvyšováním DPH s tím, že dojde ke zdražení potravin a dalších služeb. Tehdy nás vládní činitelé usilovně přesvědčovali, že zvýšení DPH se projeví ve snížení marží obchodníků a spotřebitel to ani nepocítí. Vládní politici nás také přesvědčovali, že vyšší výběr DPH bude využit k řešení problémů rozpočtu, zejména pro zavedení důchodové reformy.

Nic z těchto slibů se nesplnilo a očekávaný výběr DPH - i přes vyšší sazby - se oproti minulému roku nezvýšil.

Domníváme se, že prioritou pro nás všechny - občany ČR - musí být především boj s daňovými úniky zejména při neplacení DPH. Jak upozorňujeme ve své Vizi pro ČR (viz www.cmkos.cz) základním způsobem, jak bojovat proti krizi, je zvýšit výběr DPH především zavedením registračních pokladen pro evidenci DPH. Stejně tak za zásadní považujeme také zrušení možnosti pro plátce DPH nakupovat osobní automobily bez DPH.

Podle našich propočtů by jenom tato dvě opatření zvýšila výběr DPH nejméně o 25 mld. Kč a to je tedy podstatně více než lze získat zvýšením sazby DPH (pokud se nebude opakovat situace letošního roku, kdy toto zvýšení nepřineslo téměř nic). Zejména by však toto zvýšení znovu dopadlo na peněženky našich občanů. Kromě jiného by naše navrhovaná opatření omezila možnost vzniku příležitostí pro korupční jednání.

Vážené paní poslankyně, páni poslanci, jako představitel Českomoravské konfederace odborových svazů sdružující statisíce zaměstnanců a v první řadě občanů, kterým leží osud naší země na srdci, bych vás rád proto požádal o seznámení se s naší Vizi pro ČR a našimi návrhy na řešení současné ekonomické krize. Dovolte také, abych jménem ČMKOS vyslovil očekávání, že ve svém rozhodování budete dbát na zájmy široké veřejnosti a budete se rozhodovat ve prospěch našich občanů.

S pozdravem

Jaroslav Zavadil v.r.

předseda Českomoravské konfederace odborových svazů

Domácnosti pocítily dopady krize silněji než o rok dříve

Většina českých domácností si podle posledního šetření EU-SILC častěji nemohla dovolit některé výdaje a náklady na bydlení vnímala jako větší zátěž.

Český statistický úřad usku-tečnil v období od 19. února do 15. května 2011 již sedmý ročník šetření o příjmech a životních pod-mínkách českých domácností „Životní podmínky 2011“. Příjmy domácností jsou odrazem sociál-ně-ekonomického vývoje

V průměru příjmy domácností vzrostly jen mírně. Zároveň se zvýšil podíl těch, kterým se příjmy snížily - kromě domácností samostatně činných to byly i domácnosti zaměstnanců s nižším vzděláním a domácnosti neza-městnaných, kterým poklesla pod-pora v nezaměstnanosti i jiné so-ciální příjmy.

V roce 2010 dosáhl v průměrné domácnosti úhrnný hrubý peněžní příjem na osobu 167,4 tis. Kč, což bylo v přepočtu zhruba jen o 100 Kč měsíčně více než v roce před-chozím. Čistý roční příjem na oso-bu (počítaný z celkového příjmu domácnosti) pak činil 144,6 tis. Kč. Jeho meziroční přírůstek byl o něco vyšší než přírůstek příjmu hrubého, a to v důsledku mírného posílení podílu sociálních příjmů na celkových příjmech a v souvis-losti se zvýšením částky slevy na da-ni za vyživované dítě a nárůs-tem průměrné výše daňového bonusu.

Z hlediska ekonomického postavení osoby v čele domácnos-ti nejvíce vzrostly příjmy domácnostem důchodců. Jejich čistý roční příjem v přepočtu na osobu dosáhl výše 134,6 tisíce korun, což znamená nárůst o 2,6 % oproti předchozímu roku. Růst příjmů zaznamenaly rovněž domácnosti zaměstnanců s vyšším vzděláním - meziročně o 1,2 %, to je pomalejší růst než v roce předchozím. Jejich příjmy byly z jednotlivých typů domácností nejvyšší - celkem 172,5 tisíce korun na osobu za rok.

Jaromír Kalmus z Českého sta-tistického úřadu navíc podotýká: „Příjmová diference mezi příjmy zaměstnanců se tak oproti předcházejícímu roku zvýšila. Čisté příjmy domácností zaměstnanců s nižším vzděláním (tedy zejména těch, kteří pracují v ma-nuálních profesích) totiž mírně poklesly, a to na 124,8 tisíce korun na osobu za rok.“ Také příjmy domácností samostatně činných byly nižší ve srovnání s před-chozím rokem - jejich čistý roční

příjem v přepočtu na osobu činil 161,3 tis. Kč. Vzhledem ke snížení průměrné měsíční výše podpory v nezaměstnanosti (v důsledku snížení procentní výměry při delším pobírání a zhoršující se výdělkové situaci), poklesly také peněžní příjmy domácností neza-městnaných. Jejich čisté příjmy se oproti roku 2009 snížily o 2,2 % na 76,9 tisíce korun na osobu za rok v roce 2010.

Ohrožení příjmovou chudobou i náklady na bydlení rostou

Růst počtu osob ohrožených chudobou, započatý v roce 2010, i nadále pokračoval. Míra ohrožení příjmovou chudobou se počítá jako podíl osob žijících v domácnostech s příjmem nižším než 60 % mediánu ekvivalizovaného disponibilního příjmu domácnosti, kterým se vymezuje hranice chudoby (podle výsledků šetření Životní podmínky 2011 byla stanovena na 113 040 Kč). Chudobou bylo v ČR podle této definice v roce 2011 ohroženo 1 022,3 tis. obyvatel, tj. 9,8 % všech osob. Za poslední rok tak přibýlo téměř 86 tisíc osob žijících v domácnostech s příjmem pod hranici chudoby.

Celková míra materiální depri-vace, vyjadřující podíl osob, které trpí určitým materiálním nedo-statkem (nemohou si dovolit ně- které věci, služby či požitky), oproti předcházejícímu roku mírně vzrostla. Podíl jednotlivců žijících v domácnostech, kterým chyběly nejméně tři položky ze sledo-vaných devíti, vzrostl na 16,1 %. Podíl těch, kterým chyběly čtyři a více položek, zůstal přibližně na úrovni z předchozího roku, tedy na 6,1 %. Přitom v obou případech významně poklesl podíl materiál-ně deprivovaných, kteří měli zároveň příjem pod hranici chudo-by, což lze snadno vysvětlit tím, že pod hranici chudoby v tomto roce „spadlo“ více domácností (tedy i těch které již byly materiálně za-jištěné) než v roce předcházejícím.

Výdaje domácností na bydlení se meziročně mírně zvýšily, v průměru o 2316 Kč na domácnost za rok, což představuje růst necelá 4 %. Stejně tak vzrostl podíl příjmů, jež na bydlení domácnosti vynakládají - průměrně na 17,3 %. Více domácností než v minulém roce zároveň uvádělo, že náklady na bydlení jsou pro ně velkou zátěží (celkem 26,9 %, tj. o 1,4 % více než v roce 2010).

Publikace s podrobnějšími výsledky šetření Životní podmínky 2011 je dostupná na webových stránkách ČSÚ: <http://www.czso.cz>.

Ústavně-právní rozměr sociálního bydlení

Ve středu 29. srpna na tiskové konferenci informovali JUDr. Stanislav Křeček, poslanec PČR (ČSSD), a Ing. Milan Taraba ze Sdružení nájemníků ČR SON o problémech sociálního bydlení v ČR.

Obě strany smluvního vztahu v oblasti nájemního bydlení jsou chráněny Listinou základních práv a svobod ve znění zákona č. 162/1998 Sb. Doplněním a rozšířením tohoto dokumentu je Evropská úmluva o lidských právech, ratifikovaná Federál-ním shromážděním Českoslo-venské republiky 18. 3. 1992 a mající též právní sílu ústavního zákona.

Z pohledu nájemců jsou důležitá zejména ustanovení čl. 26 a 30 Listiny:

Čl. 26, odst. 3: Každý má právo získávat prostředky pro své ži-votní potřeby prací. Občany, kteří toto právo nemohou vykonávat, stát v přiměřeném rozsahu hmotně zajišťuje, pod-mínky stanoví zákon.

Čl. 30, odst. 2: Každý, kdo je v hmotné nouzi, má právo na takovou pomoc, která je nezbyt-ná při zajištění základních živo-tních podmínek.

Bod 31 Evropské sociální char-ty: Každý má právo na bydlení.

Sdružení nájemníků ČR usilu-je již od roku 1997 o napravení neústavního stavu, absence speciálního zákona - viz výše

uvedený čl. 26. Od návrhu zákona o sociálním bydlení, přes podíl na významné konferenci o sociálním bydlení v Praze v roce 2003 (účast vládních zástupců 36 zemí z celého světa a dalších zainteresovaných) až po úsilí za-radit závazek přijmout zákon do vládního prohlášení - závazek byl opakovaně přijímán od roku 2004.

V roce 2010 předložilo Občan-ské sdružení majitelů domů návrh zákona, který řešil příspěvek na nájemné. Tento návrh jsme odmítli jako nekomplexní a povrch-ní. V letošním roce zástupci OSMD po několika jednáních doplnili do návrhu též náklady na služby spojené s užíváním by-tu, prodloužili lhůty k poskyto-vání příspěvku na bydlení na 7 let se speciálním režimem pro oso-by nad 70 let a předlohu upravili v některých dalších detailech. Včera proběhl v Senátu seminář k této problematice pod záštitou ústavně právního výboru Senátu PČR, žel bez účasti zástupce MPSV.

Shodli jsme se společně s OSMD, kanceláři ombudsmana i organi-zacemi seniorů, že přijetí zákona je nezbytné a že podklad OSMD může být jedním z podkladů při zpracování a odmítli jsme návrh řešení dle vládního návrhu sně-movního tisku 695. Senátorka Paukertová za ústavně právní výbor slíbila urychlenou iniciaci přípravy zákona. -SON-

odboryplus.cz

Portál plný výhod

Slevový portál pro odboráře **Odbory Plus** umožňuje jednotlivým odborářům využít bonusy, výhody a slevy. Portál je určen pro členy organizované v odborových svazech v rámci ČMKOS. Zaregistrujte se na stránkách www.OdboryPlus.cz, získáte členskou kartu ODBORYPLUS, jednorázový bonus 500 korun a můžete začít naplno využívat všechny výhody členství.

Informace pro členy odborových organizací
http://statorg.cmkos.cz/dokumenty/Informace_a_příloha_č.1.doc

Registrační lístek - ČMKOS
http://statorg.cmkos.cz/dokumenty/Registrační_lístek_příloha_č.2.doc

Hromadná registrace - ČMKOS
http://statorg.cmkos.cz/dokumenty/Registrační_formulář_příloha_č.3.xls

Politika moci, škrty a nezájmu o potřeby občanů má alternativu

Z tiskové zpráva k analýze ČMKOS „Vize ČMKOS pro Českou republiku“

Ekonomická i sociální situace v ČR by byla mnohem lepší, kdyby zásadní rozhodnutí, včetně protikrizových, byla přijímána na základě skutečného sociálního dialogu a širokého celospolečenského konsensu. Stávající vládní koalice se netají se silovým přístupem k řízení státu. Materiály připravuje v izolaci nebo maximálně po konzultaci s vybranými okruhem svých příznivců. Připomínková řízení probíhají ve zkrácených termínech a při vypořádání připomínek si zpracovatelé ve valné většině vystačí s jednou větou „váš návrh nelze akceptovat, neboť je v rozporu s programovým prohlášením a zadáním vlády, či není pro něj politická vůle“.

Tlak na výrazné snížení deficitu omezuje výrazně růst a tím příjmy veřejných rozpočtů. To pak vyvolává další rozpočtové deficity. Deficit, který se vláda snaží vyhodit dvěma, se vrací oknem. Vláda přijímá „reformy“, které přímo způsobí další dodatečné „reformní“ deficit vedle již hrozně narůstajících „běžných“ deficitů veřejných financí.

ZMĚNA HOSPODÁŘSKÉ POLITIKY ČR PODLE ČMKOS

ČMKOS se nedomnívá se, že by vše, co se v ekonomice odehrává, bylo neovlivnitelné či jednou provždy dané. Naopak – je přesvědčena, že aktivní hospodářskou politikou lze dosáhnout mnoha korekcí současného vývoje a tento vývoj lze nasměrovat tak, aby dopady na životní úroveň obyvatelstva byly co nejmenší a aby se také konkurenční schopnost českých výrobců zvyšovala odpovídajícím způsobem.

Začít skutečně řešit

- korupci, znemožnit legalizaci korupčních příjmů – tedy majetková přiznání, majetkové daně - především daň z dědictví (povinnou registraci děděného majetku s prohibitivní sankcí při dodatečně nově „objeveném majetku“).

- lichvu, lze ji omezit celkem jednoduchou úpravou, např. úroky z úvěrů, včetně poplatků nesmí převyšit např. pětina-sobek oficiálního indexu inflace spotřebitelských cen, resp. sazby stanovené příslušných regulátorem – např. MF ČR ve spolupráci s ČNB. A k potírání lichvy je nutno vytvořit odpovídající aparát, např. v ČNB, která zajišťuje regulaci finančních trhů.

Další opatření potlačující korupci je mnohokrát připomínané, ale vždy sabotované – zákaz anonymních akcí na majitele.

Pro nejbližší dva tři roky je nutné

stabilizovat deficit státního rozpočtu na úrovni 110 až 120 mld., tedy nepokračovat zatím v dalším snižování schodku. Ekonomika může s takovým schodkem žít ještě několik let – dokud se nepodaří zlepšit celkovou hospodářskou situaci v Evropě. Při schodku kolem 115 mld. se relativní schodek státního rozpočtu bude pohybovat kolem 3 % HDP a to je vzhledem k výchozí úrovni zadlužení přijatelné. Se snižováním schodku pokračovat až po nastartování ekonomického růstu.

Zastavit „reformy“ destruuji veřejné rozpočty

V zájmu zastavení dalšího zadlužování státu je třeba neprodleně zastavit důchodovou reformu, která má z veřejných financí vyčerpávat ve prospěch soukromých fondů cca 20 mld. Kč ročně, a daňovou reformu, která bude veřejné finance stát také 20 mld. Kč ročně. Dále je naprosto nezbytné zastavit zdravotní reformu – především v té části, která představuje přesun cca 15 mld. Kč na spoluúčast pacientů.

Posílit příjmy státního rozpočtu

Je naprosto nezbytné plošně zavést kontrolní pokladny s fiskální pamětí. Ve výběru DPH podle našich propočtů ročně uniká 10 až 15 mld. Jde především o celou síť obchodů (vietnamská a čínská diaspora dnes ovládá kolem poloviny počtu malých smíšených obchodů v zemi), které zcela běžně nakupují v obchodních řetězcích zboží, které dále prodávají se svojí přírůbkou, z níž se již neodvádí žádná DPH. Objem tržeb (bez DPH), který procházejí přes tyto obchody, se odhaduje na 350 až 400 mld. - podle oficiálních čísel - a minimálně 50 až 70 mld. bude obrát, který není nikde evidován. Po zavedení registračních pokladen velmi intenzivně volají především zástupci podnikatelských kruhů (především v obchodě).

Celkový efekt, který může přinést povinné zavedení kontrolních pokladen s fiskální pamětí veřejným financím, by se tak mohl vyšplhat minimálně na 20 mld. Kč ročně.

Zrušit pro podnikatele možnost nakupovat osobní vozy bez DPH. Zvýšení sazby daně z příjmů právnických osob o 1 až 2 body s podstatnou redukcí výjimek, které snižují základ daně z příjmů. Pokud by se podařilo tímto krokem zvýšit efektivní sazbu této daně o dva až tři body, což by mělo být minimum, pak by to bylo dalších nejméně 15 mld. Kč.

Je nutno také zvážít zavedení diferencovaných majetkových daní. V souhrnu by tak bylo možné zvýšit daňové inkaso - aniž by došlo k výrazným dopadům do životní úrovně obyvatelstva nebo k růstu životních nákladů minimálně o 55–60 mld.

Nastolit pořádek v oblasti veřejných financí

Zajištění elementární daňové spravedlnosti pro všechny daňové poplatníky

- zrovnoprávnění všech daňových subjektů (např. řešit problém ve zdanění mezi OSVČ a zaměstnanci),

- řádné posouzení a případné odstranění velkého rozsahu nejružnějších výjimek, slev a úlev v jednotlivých daňových

okruzích, o kterých nikdo ani neví, proč v jednotlivých daňových okruzích dnes ještě vůbec jsou a jakou společenskou funkci plní, či by měly plnit. Posoudit, zda opravdu vyjadřují celospolečenský zájem, či jen zájem úzkých lobbistických skupin.

- řešení problémů spojených se zneužíváním vnitro-koncernových (transferových) cen a poskytováním služeb uvnitř skupiny za účelem daňové optimalizace,

- vypracování a realizace komplexního programu boje proti stínové ekonomice, práci na černo a s nimi spojených daňových úniků,

- podstatně zvýšit podporu technickému školství – od učňovských škol přes střední technické školy až po vysoké školy. Nedostatek kvalitně vyškolených a připravených absolventů VŠ technického směru, který pociťují české firmy, začíná být významnou bariérou jejich rozvoje. Výrazná podpora učňovskému školství - nedostatek kvalifikovaných řemeslníků je bariérou pro další rozvoj služeb apod.,

- podstatně zvýšit podporu výzkumu a vývoje s cílem zvýšit podíl vývozu technologií v českém exportu a roli českých firem jako finálních - generálních - dodavatelů velkých investičních celků – elektrárny, potravinářské technologie, chemie. Jde zejména o zvýšení tohoto vývozu na trhy rozvíjejících se ekonomik, tedy také tam, kde v minulosti české firmy byly přítomny - na trh rozvojových zemích - země BRICS a SNG,

- k podpoře exportu českých technologií na tyto trhy založit státní exportní společnost, která by zajišťovala komplexní vývoz s garancí státu – pro země se státně řízenou ekonomikou to má velký význam,

- ke zvýšení podílu výzkumu a vývoje, koordinovat rozvoj vědeckotechnických parků a inovačních center – do rozvoje vědy a výzkumu směřovat výrazný příliv peněz - především změnit dosavadní způsob jeho řízení a podstatně ho zefektivnit,

- zcela změnit dosavadní podporu českého zemědělství s cílem zvýšit podíl tuzemských potravin na spotřebě na 80–90 %: týká se masa, zeleniny, ovoce, mléka. Otázka soběstačnosti ve výrobě potravin se v příštích letech stává klíčovou pro bezpečnost státu. Rozvoj zemědělství chápat jako zdroj pro oživení venkovského prostoru a tvorbu pracovních příležitostí na venkově. K tomu podpořit rozvoj družstevního hnutí - sdružování výrobců - jako protiváhy odbytovým monopolům a obchodním řetězcům a možného zdroje regionalizace výroby (využití místních zdrojů),

- podpořit rozvoj nájemního bydlení - výstavba nejméně 50 tis. bytů v nájemním bydlení se sníženým nájemným tak, že bude např. pozemek vykoupěn se slevou, resp. za limitovanou cenu a nájemné bude stanoveno jen nákladově a se závazkem, že bude zachováno po dobu dvaceti nebo třiceti let (podobné systémy s nižším nájemným fungují v západní Evropě, např. ve Francii),

- výrazně rozvinout zateplování budov,

- rozvinout některé infrastrukturní projekty,

- podpořit dostavbu 3. a 4. bloku JETE. Schválit Státní energetickou koncepci, která zajistí vysokou energetickou a surovinovou efektivnost využití výchozích surovin a zajistí dostatek hnědého uhlí zejména pro teplárny. Pro ČMKOS je klíčové, aby tyto zásadní investice vedly k významnému nárůstu zaměstnanosti v ČR a k nárůstu technické vyspělosti české ekonomiky,

- rozvinout vodní dopravu - dostavět jazy na Labi, které umožní rozvinout levnou dopravu po Labi – nejde jen o náklady, ale i o turistiku na trase Praha – Drážďany, resp. až do Hamburku. I v současné krizi se v západní Evropě stává další kanál mezi Seinou a Antverpami,

- je možno uvažovat i o dalších infrastrukturních projektech (zajištění dopravní obslužnosti, rozvoj a údržba dopravní infrastruktury a další) - ovšem při řádné obchodní soutěži, kde se nebudou krást,

- podpora malého a středního podnikání - k tomu přeměnit dosavadní ČMZRB, nebo vytvořit novou banku poskytující reálnou podporu začínajícím podnikatelům a segmentu malých a středních firem,
- podpora cestovního ruchu, jde zejména o zajištění koordinovaného přístupu (rezortu, krajů, obcí) a výrazné zkvalitnění služeb.

Odměňování

Předávkovaná restrikce ekonomiky a opakované výrazné zvyšování sazeb DPH negativně ovlivňuje mzdový vývoj v ČR (pokles ekonomiky v kombinaci s urychlením inflace). Stagnace a pokles reálných (nebo dokonce i nominálních) mezd může být dalším významným kanálem ke snižování souhrnné koupěschopné poptávky i tím i snižování HDP.

Nelze akceptovat, aby docházelo ke zmrázování či snižování mezd zaměstnanců pouze na základě obecných tvrzení o probíhající hospodářské krizi. Mzdový vývoj obsažený v kolektivních smlouvách musí odrážet skutečnou hospodářskou situaci odvětví, resp. firmy, a rovněž reagovat na růst spotřebitelských cen.

V souvislosti se schválením předpisů o zřízení Jednotného inkasního místa bylo rozhodnuto, že dojde ke zvýšení povinných odvodů na zdravotní pojištění na straně zaměstnanců o 2 procentní body. Je proto nezbytné, aby vláda vhodným způsobem zajistila zvýšení nominálních mezd a platů tak, aby v důsledku tohoto administrativního rozhodnutí neklesly čisté mzdy zaměstnanců.

ČMKOS zásadně nesouhlasí ani se současnou stagnací až propadem platů převážně většiny zaměstnanců veřejných služeb a správy. ČMKOS požaduje navýšení úrovně platových tarifů pro všechny zaměstnance veřejných služeb a správy, a to minimálně v rozsahu, který bude garantovat kompenzaci propadu reálných platů v roce 2011 a pokrytí nárůstu spotřebitelských cen v letech 2012 a 2013.

<http://www.cmkos.cz/studie-ekonomicke-analyzy-prognozy/3444-3/vize-cmkos>

Otázka: Stává se, že jsem požádána zaměstnavatelem, abych pracovala ještě po pracovní době. Pokud mohu, vyhovím a zůstanu v práci déle. Někdy za tuto práci dostanu odměnu, ale většinou ne. Zaměstnavatel to zdůvodňuje tím, že nemá finanční prostředky na odměny, natož na proplacení přesčasů. Chci zaměstnavateli vyhovět, ale připadá mi takové jednání z jeho strany neseriozní. Jak bych se měla bránit? Je zaměstnavatel povinen platit přesčasy? Kdybych se po skončení pracovního poměru chtěla o peníze za přesčasy soudit, jak dlouho mám nárok na proplacení?

Odpověď: Přesčasové práci se zaměstnavatel často nemůže vyhnout, ani když je práce sebelepe organizovaná. Proto s ní počítá i zákoník práce. Zároveň však stanoví, co práci přesčas je a za jakých podmínek vůbec může být vykonávána. Podle § 78 odst. 1 písm. i) zákoníku práce je práci přesčas práce konaná zaměstnancem na příkaz zaměstnavatele nebo s jeho souhlasem nad stanovenou pracovní dobu, mimo rámec rozvrhu pracovních směn.

Z tohoto hlediska je nesporné, že ve vašem případě se o práci přesčas jedná, což je pro vaše další nároky rozhodující.

Dále zákoník práce v § 93 stanoví, že práci přesčas je možné konat jen výjimečně. Přitom rozlišuje práci přesčas, kterou může zaměstnavatel zaměstnanci nařídit, a to ve výši 150 hodin ročně, a práci přesčas, kterou musí se zaměstnancem dohodnout. Celkový počet přesčasových hodin pak nesmí za kalendářní rok přesáhnout 416

hodin - to znamená, 150 hodin které lze nařídit + 266 hodin práce přesčas, jejichž výkon musí být se zaměstnancem dohodnut.

Jak je patrné, zákonodárce věnuje právnímu rámci, v které se pohybuje přesčasová práce, pro její výjimečnost zvláštní pozornost. To dokresluje i znění § 114 odst. 1 zákoníku práce kterým stanoví „Za dobu práce přesčas přísluší zaměstnanci mzda, na kterou mu vzniklo za tuto dobu právo a příplatek nejméně ve výši 25 % průměrného výdělku“. Místo příplatku ve výši 25 % za práci přesčas se může zaměstnavatel se zaměstnancem dohodnout na poskytnutí náhradního volna v rozsahu, v jakém byla práce přesčas konána.

Jinými slovy, pokud zůstanete na příkaz nebo se souhlasem zaměstnavatele po své řádné pracovní době dál vykonávat práci, náleží vám např.:

- vaše mzda za 2 hodiny přesčasu zvýšená nejméně o 25 % průměrného výdělku
- nebo (pokud byste se se zaměstnavatelem takto dohodla)
- vaše mzda za 2 hodiny přesčasu + neplacené volno v rozsahu dvou hodin.

Jestliže zaměstnavatel takto domluvené náhradní volno neposkytne v době 3 měsíců po výkonu práce přesčas nebo v jiné dohodnuté době, přísluší zaměstnanci výše uvedený příplatek.

Z výše uvedeného vyplývá, že mzdu za práci přesčas, příplatek, nebo náhradní volno za ni, žádná odměna ve smyslu zákoníku práce nenahrazuje.

Naopak, výkon práce přesčas je pro svoji výjimečnost zvýhodněn ve mzdové oblasti proti výkonu práce ve stanovené týdenní pracovní době právě o příplatek nejméně ve výši 25 % průměrného výdělku nebo náhradním volnem za něj.

Jak tedy postupovat a domoci se svého práva? Domnívám se, že vás zaměstnavatel tuto situaci dosud nevnímá ve všech souvislostech. Proto doporučuji seznámit jej, pokud možno prostřednictvím odborové organizace, s právním rámcem který stanoví zákoník práce pokud se týká práce přesčas. Dále se skutečností, že podle § 346 c) zákoníku práce „Zaměstnanec nemůže zprostit zaměstnavatele povinnosti poskytnout mu

mzdu, plat, odměnu z dohody a jejich náhrady .....v souvislosti s výkonem práce“.

Podle § 19 písm. f) by byl absolutně neplatný i takový právní úkon, jimž by se předem zaměstnanec vzdal jakéhokoli svého práva. Proto ani při nejlepší vůli nemůžete být na svého zaměstnavatele „hodná“ a svůj zákonný nárok mu odpustit.

Jsem přesvědčen, že si zaměstnavatel ani neuvědomuje, že se neposkytnutím mzdy za práci přesčas, příplatku za práci přesčas nebo náhradního volna dopouští správního deliktu ve smyslu § 26 zákona o Inspekcii práce. Při tomto porušení může Inspekce práce uložit zaměstnavateli pokutu až do výše 1 milionu Kč.

Stejně tak je třeba zaměstnavatele upozornit, že je povinen, pokud se nechce dopustit nezákonnosti, vést dle § 96 zákoníku práce evidenci práce přesčas s vyznačením jejího začátku a konce.

Vyřešení problému v souladu se zákonem je tedy jak v zájmu vašem, tak v zájmu zaměstnavatele.

Pokud by toto řešení nebylo úspěšné, lze se řešení domáhat soudní cestou. Pro tyto účely by pak bylo praktické, abyste si sama vedla evidenci, kdy jste práci přesčas konala, případně si zajistila svědectví spoluzaměstnanců. Pokud zaměstnavatel výše zmíněnou evidenci pracovní doby nebude schopen předložit, bude to soudem chápáno jako porušení zákona, které půjde k jeho tíži. Promlčecí doba pro vymáhání mzdových plnění činí 3 roky.

Pro úplnost je třeba připomenout, že

- práci přesčas není napracovávali zaměstnanec pracovní volno, které mu zaměstnavatel poskytl na jeho žádost,
- u zaměstnanců s kratší týdenní pracovní dobou (např. 30 hod), je práci přesčas až práce přesahující stanovenou týdenní pracovní dobu (např. 40 hod.)
- vycházím z předpokladu, že v pracovní smlouvě nemáte dohodnutou mzdu již s přihlédnutím k práci přesčas.

JUDr. Pavel Sirůček

Dotazy z oblasti bydlení

Dotaz: Je možné, aby byly placeny zálohy na služby i vyúčtování z fondu oprav společenství vlastníků bytů za neplatiče? Někteří mají dluhy přesahující i několik let a jde tak o docela velké peníze. Je možné takovým vlastníkům odpojit vodu a vytápění? Kdyby neplatili elektriku, kde mají vztah přímo k dodavateli, ten by jim ji vypnul!

Odpověď: Společenství vlastníků musí plnit závazky vůči poskytovatelům služeb komplexně. Dlužné částky doporučuji neprodleně vymáhat, aby nevznikaly dluhy dlouhodobé a ve značné výši. K zajištění pravomocně přisouzených pohledávek vlastníků jednotek vůči vlastníku-dlužníkovi vzniká dnem právní moci rozhodnutí soudu vlastníkům jednotek zástavní právo k jednotce povinného vlastníka. Odpojení vody a vytápění je problematické. U přímých dodávek elektrické energie se postupuje dle uzavřené smlouvy s odběratelem.

Dotaz: V domě nemáme žádný domovní řád, a tak si asi nájemníci myslí, že nemusí dodržovat v noci klid. Existuje nějaký předpis na dodržování nočního klidu?

Odpověď: Pravidla upravuje zákon č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví. Prováděcí předpis - Nařízení vlády č. 148/2006 Sb. kromě jiného stanovuje limity hluku. Také v §127 občanského zákoníku se řeší obtěžování hlukem nad obvyklou míru.

Dotaz: Správce domu mi odmítl proplatit přeplatek za rok 2011 s tím, že podle podkladů předaných od předchozího správce mám mít nějaký nedoplatek za dřívější roky. To není pravda. Musím dokazovat novému správci, že nemám nedoplatky? Bývalý správce ani společenství vlastníků mě nikdy o nic neupomínaly a mám pocit, že nový správce prostě jen zadržuje mé peníze.

Odpověď: Novému správci doporučíte upomínku k zaplacení přeplatku a pokud nedojde k nápravě musíte své právo uplatnit soudní cestou.

Dotaz: Nájemník družstevník dluží našemu družstvu několik desítek tisíc. Je možné použít jeho zálohy na služby na úhradu dluhu? Měl by pak nezaplacený nájem za několik měsíců a mohl by dostat výpověď z bytu?

Odpověď: Jestliže člen bytového družstva - nájemce bytu - hrubě porušuje své povinnosti vyplývající z nájmu bytu, zejména tím, že nezaplátí nájemné a úhradu za plnění poskytovaná s užíváním bytu ve výši odpovídající trojnásobku měsíčního nájemného a úhrady za plnění poskytovaná s užíváním, může družstvo dát tomuto nájemci výpověď z nájmu bytu bez přivolení soudu. Kromě toho může uplatnit i další opatření, pokud to vyplývá ze stanov bytového družstva.

Ing. M. Taraba, Sdružení nájemníků ČR SON

European Trade Union Confederation (ETUC) Confédération européenne des syndicats (CES)

Itálie: Nezaměstnanost mladých dramaticky roste

5. září 2012

Finanční krize má vážné důsledky pro mladou generaci, když jeden ze tří mladých občanů Itálie je nezaměstnaný. Více než 618 tis. mladých Italů hledá práci, což představuje 34% nezaměstnanost. To je o 7,4 % vyšší číslo než před rokem. Ve srovnání s celkovou statistikou je zřejmé, že nezaměstnanost mladých roste mnohem rychleji než nezaměstnanost celkové populace. Celková nezaměstnanost v Itálii nyní činí 10,5 %, což je o 2,5 % více než před rokem. K těmto nezaměstnaným má Itálie navíc tři miliony pracovníků zaměstnaných na dočasný úvazek. Nejhorší jsou nezaměstnanosti zasaženy dívky z jižní části Itálie, kde nezaměstnanost dosahuje až 48 %.

Švédsko: Krizový balíček zachránil 8500 pracovních míst ve veřejném sektoru

3. září 2012

Když udeřila finanční krize, švédská vláda poskytla municipálnímu sektoru dočasné granty. Kalkulace nyní ukazují, že tyto granty pomohly zachránit 8500 pracovních míst. Finanční krize měla v roce 2008 významné dopady na globální ekonomiku a stejně tak i na ekonomiku Švédska. S oslabujícím hospodářstvím a vyšší nezaměstnaností, samosprávy a obce trpí díky nižším daňovým výnosům. Aby se podařilo těmto přechodným krizím vyhnout, švédská vláda uvolnila 20 miliard švédských korun (240 tis. euro) na dočasné granty pro municipalitu. Nový report Národního institutu pro hospodářský výzkum ukazuje, že tyto dočasné granty vedly ke zvýšení výdajů místních samospráv v roce 2010, a podle odhadu ušetřily přibližně 8500 pracovních míst v tomto sektoru.

Norsko: 160 000 lidí bude stávkovat kvůli solidaritě s 79 pracovníky

5. září 2012

V Norsku byl oznámen plán na stávkou 160 tisíc odborářů z odborové organizace Fagforbundet, aby podpořilo 79 pracovníků ze soukromých pečovatelských domů, kteří stávkují kvůli rovnocenným mzdám a penzím. Jednalo by se tak o největší solidární stávkou v historii Norska. Podle kolektivní dohody může být stávka spuštěna nejdříve 14 dní po tomto oznámení, což dává nejbližší termín na 18. září. Předseda Fagforbundet, Jan Davisen, k tomu řekl: „*Hluboce litujeme, že jsme nuceni použít nástroje, které zasáhnou mnoho lidí. Ale rozhodli jsme se to udělat kvůli zcela zjevné nespravedlnosti, když pracovníci dělají stejnou práci ve stejném oboru, nemají stejnou mzdovou a penzijní práva. To je nepřijatelné. Nyní chceme demonstrovat, že naše odbory stojí za těmito stávkujícími.*“

Nový Zéland: Veřejné služby bojují s propouštěním

31. srpen 2012

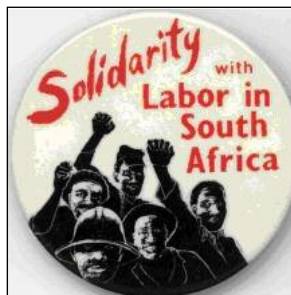
Více než 500 lidí ve vládní administrativě přišlo na Novém Zélandu o práci. Odbory ve veřejném sektoru se ptají, jak daleko je vláda připravena zajít při snižování pracovních míst. Novozélandská odborová organizace ve veřejném sektoru PSA uvedla, že během posledních šesti měsíců bylo v rámci klíčové vládní administrativy zrušeno 555 pracovních míst, čehož důsledkem bylo propuštění 526 pracovníků. Tajemnice PSA, Brenda Pilott, k tomu uvedla: „*Vláda pokračuje rozměňování veřejných služeb a ruší důležitá pracovní místa. Tato poslední čísla ukazují již na celkově 3000 propuštěných pracovníků. Je to pouze dalším důkazem toho, že vládní plán na zavedení stropu ve veřejných službách není o ničem jiném než o pro-*

pouštění.“ Vládní rozpočtové škrty a restrukturalizace v rámci veřejných služeb vytvářejí vážné nedostatky, počet neobsazených pozic se v tomto roce zvýšil o 700 na 3263. B. Pilott k tomu dodala: „*V některých agenturách je počet neobsazených míst až 30 %. Tato volná pracovní místa ukládají obrovský tlak na stávající pracovníky v podobě velkého pracovního vyčerpání. Ironií je, že Komise pro státní služby, která je zodpovědná za koordinaci vládního programu na lepší veřejné služby, má sama více než 20% neobsazenost volných pracovních míst. Vláda nastavila pár velmi ambiciózních cílů v podobě poskytování lepších veřejných služeb, avšak kapacita pro splnění tohoto cíle je neustále omezována.*“

Solidarita s jihoafrickými pracovníky

24. srpen, 2012

Pro členy mezinárodní odborové organizace PSI to byl ohromný šok,

když se 16. srpna dozvěděli, že v platinovém dole v Jihoafrické republice bylo policií zastřeleno 34 pracovníků a dalších 78 jich bylo zraněno. Vedení PSI zaslalo svůj kondolenční a solidární dopis jihoafrickému prezidentovi, Jacobovi Zumovi, ve kterém vyjádřilo svou solidaritu se všemi občany JAR a se všemi ostatními, kteří jsou touto tragickou zprávou zduřeni. PSI bude chtít potrestání viníků a odpovědi od vyšetřovací komise,

kteřou prezident Zuma pověřil prošetřením této tragédie. Peter Waldorff, generální tajemník PSI, k tomu řekl: „*Zdá se to zcela nepochopitelné, že tolik chudých a zoufalých havírů, kteří se žijí tou nejtěžší prací, nenese žádný podíl spolu s okolní společností a ani nijak nesdílí bohatství z jednoho z nejbohatších odvětví na světě. Adekvátní mzdy a bezpečné pracovní podmínky musí být zajištěny, jakožto základní lidské právo.*“ V listopadu pořádá PSI v jihoafrickém Durbanu Světový kongres, kde odboráři z celého světa budou diskutovat o tom, jak by mohly veřejné služby pracovat co nejlépe v zájmu obyčejných lidí.

Politika zaměstnanosti nevytvoří pracovní místa, aniž by byly ukončeny kolektivní úsporné programy

5. září 2012

V předvečer důležité konference Evropské komise o politice zaměstnanosti Evropská odborová konfederace (ETUC) apeluje na evropské představitelky, aby se postavili čelem selhání úsporných plánů, a aby přijali alternativní přístup. U příležitosti setkání politiků, evropských představitelů, akademiků, expertů a sociálních partnerů s cílem zlepšit evropskou zaměstnanost, ETUC znovu zdůrazňuje, že politika zaměstnanosti nemůže kompenzovat selhávající hospodářské politiky. Poslední statistiky nezaměstnanosti z EU jsou přímo katastrofální, když nezaměstnanost během posledního téměř každým měsícem rostla a dosáhla rekordní úrovně. Přes 25 milionů lidí je nyní bez práce, a za touto statistikou stojí tisíce příběhů frustrace, hněvu, ztráty, nouze a čím dál více i osobní tragédie. Navíc to nejhorší ještě nemusíme mít za sebou, když výhled pro evropskou ekonomiku se nijak nezlepšuje. Na tento negativní vývoj upozorňoval ETUC již od začátku, když varoval, že kolektivní úspory a příliš ambiciózní snižování rozpočtových deficitů podkope ekonomiku a povede k dalším ztrátám pracovních míst. Bernadette Ségol, generální tajemnice ETUC, k tomu řekla: „*Je čas, aby naši představitelé vzali na vědomí, že úspory ničí pracovní místa, a žádná diskuse o reformě politiky zaměstnanosti tento základní fakt neschová. Evropské odborové hnutí je připravené postavit se výzvám a našim zodpovědnostem čelem a vyzýváme naše sociální partnery na evropské i národní úrovni, aby udělali to samé. Evropské pracovníky to požadují a také si to zaslouží.*“

-pm-

NOS - Noviny odborového svazu státních orgánů a organizací

Vychází v PDF 20x za rok. V Praze vydává

Odborový svaz státních orgánů a organizací,

Senovážné nám. 23, 110 00 Praha,

e-mail: statorg@cmkos.cz;

http://statorg.cmkos.cz. IČO 469351.

Šéfredaktorka: Květa Dědovská.

☎ 236 181 173, e-mail:dedovska@volny.cz.

